

Gruwelijke Grote Mantelmeeuw grijpt weerloze Wilde Eend

Dick Veenendaal

Op 1 december 1999 zat ik op de dijk bij Noordpolderzijk. In de havenmonding dobberden enkele tientallen Wilde Eenden, Wintertalingen en Smienten.

De rust werd verstoord door twee laag aanvliegende adulte Grote Mantelmeeuwen. De meeste eenden vluchtten de oever op, een aantal vloog weg en één ♂ Wilde Eend dook onder water. Toen hij boven kwam werd hij aangevallen door één van de Grote Mantelmeeuwen, waarop de Wilde Eend weer onderdook. De Grote Mantelmeeuw bleef zwemmend in de buurt. Telkens als de eend opdook, na een paar seconden en een paar meter verder, werd hij aangevallen door de meeuw en dook weer onder.

Nadat de eend zo'n tien keer was opgedoken kreeg de Grote Mantel hem aan het achterlijf te pakken. Achteruitzwemmend bereikte de Grote Mantelmeeuw met de eend in z'n snavel de oever. De Wilde Eend probeerde duidelijk de andere kant op te zwemmen. Terwijl de Grote Mantelmeeuw op de oever stond, nog met z'n poten in het water, probeerde de Wilde Eend met regelmatige vleugelslagen (1 keer per seconde) alsnog te ontkomen. Na zo'n vijf minuten bleek het achterlijf van de Wilde Eend kapot getrokken. De Grote Mantelmeeuw begon met het consumeren van de nog levende eend.

Een tweede Grote Mantelmeeuw had voortdurend toegekeken. Toen hij over de etende mantelmeeuw vloog, gooide deze zijn kop achterover om de overvliegende meeuw flink toe te schreeuwen. Toen later een Slechtvalk zich meldde, vloog de volgegeten meeuw bij de prooirst weg om al vliegend zo'n tien duikvluchten van de Slechtvalk te weerstaan. De Slechtvalk ging vlakbij op een paaltje zitten. De Grote Mantelmeeuw ging weer verder. Na ongeveer een minuut ondernam de Slechtvalk nog een paar vruchteloze pogingen en taaide toen af. Er waren nu drie Grote Mantelmeeuwen waarvan een tweede bij de prooi werd geduld.

Levende Wilde Eend als prooi voor Grote Mantelmeeuw was mij onbekend. Gezien de reacties van vogels op het verschijnen van Grote Mantelmeeuwen en de reacties van vogelaars op mijn verhaal moet het toch vaker voorkomen dat Grote Mantelmeeuwen vogels grijpen ter grootte van een Wilde Eend.

Doch noch bij Cramp & Simmons (1983), noch bij Glutz von Blotzheim (1994) is Wilde Eend te vinden op de prooijlijst van Grote Mantelmeeuw. Heg beschrijft (1991) de predatie van Grote Mantelmeeuw op een juveniele Kluut, tevens vermeldt hij predatie van Tureluur en aanvallen op een Smient. Shillcock (1991) maakt melding van een aanval van een Grote Mantelmeeuw op Grote Zaagbekken zonder succes. Hij beschrijft ook pogingen van Grote Mantelmeeuwen om Futen te verschalken.

Literatuur

- Cramp S. 1983. Handbook of the Birds of Europe, the Middle East and North Africa. Vol III. Waders to Gulls. Oxford.
- Glutz von Blotzheim U.N. & Bauer K.M. 1982. Handbuch der Vögel Mitteleuropas Band 8/1 Akademische Verlagsgesellschaft, Wiesbaden
- Heg D. 1991. Adulte Grote Mantelmeeuw, *Larus marinus* pakt juveniele Kluut *Limosa* 64: 26-27
- Shillcock N.M. 1991. Grote Mantelmeeuwen vallen Grote Zaagbekken lastig. *Limosa* 64:26

*Dick Veenendaal
Boermanjeweg 21
9988 RL Usquert
tel. 0595-424282*